

Womhaj Bóh!

Cyklo 12.
24. měrza.

Lětnik 11.
1901.

Szerbiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju so kóždy sobotu w Ssmolerjez knihiczišcežetni w Budyšcinje a su tam dostacj sa šchwórtlětnu pšchedplatu 40 np.

Judita.

Jan. 8, 46—59.

W swojim rosrěčenju se židami, kotrej nam dženš-niške šwjate seženje powjeda, so tón Knjes Jezus po wšchem wajschnju prózuje, so by jich twjerde wutroby smjehcził, a wěru do nich płodžil. Ale podarmo je wšcha próza. Podarmo so jich prascha: Šchtó mjes wami móže mje hrěch dowjejez? Jeho winowatošez drje dyrbsja pšch-póšnac, ale t wěre jich to njeczehnje. Podarmo so jich prascha: Hdyž ja wam prawdu praju, czeho dla nje-wěreče wy mi? So wón prawdu rěczi, to woni tež šapšchijec njemóža, ale prawdze pošluchac tola njechadža. Podarmo je rjane šlubjenje: Budže-li šchtó moje šlowo dzerzečez, tón wjebudže šmjercze wohladac wěcznje. Po-darmo je tež napošledku jeho majestetiske šwědečenje: Prjedy dyžli Abraham bu, běh ja. Kamjenje šbėhachu, so bchju na jeho cziškali.

Tak je dženša tež hišceje. Šchesczjianska wěra je prawda a wumóže cziłowjeka s wotroczištwiwa hrěcha. Jezus je wyshe wšchitkich cziłowjekow. Bójska móz a bójske žiwjenje so w nim šjewitej. To jich wjele šebi potajicz njemóže. Tola woni njewěrja a so tak šamolwjeja: Wly wšchat njemóžemy se šwojim rošomom ša tym pšchineč; to je pšchewyžoše ša našche myšle. Ach tón wobohi rošom! Wón je w šemškich wězach jara mudry a šchitny a derje temu, kiž so na to wušteji, jón derje naložowac. A tola, tak wjele wot šemškich wězow my tež šrošmiez njemóžemy,

hacž runje je wšchědnje pšchod šobu a wokolo šebje widžimy. Wšchat my ras to šrošmiez njemóžemy, šchto je našcha dušcha a hdyže wona po prawym w našchim czele bydli. Hišceje wjele mjenje njebudžemy džiwy a potajništwa wulkeho Boha se šwojim rošomom šrošmiez móz. Šchtóž dže w Bójskich wězach jeniczy so šwojim rošomom hič a so jemu jeniczy dowěreč, tón je kaž njemudry muž, kiž so w tym šamym cziłmje, w kotrymž bė na hacze šchitnje a wěseje wokolo jědžil, so nětko won šwazi na daloke a mózne morjo. Je stara šafada: Dyrbišch jeno wo tych wězach rěczech, kotrej prawje šrošmisch. Bur so šmėje, hdyž dže měšchčan jeho wo rataštwije rošwuczeč. Runje tak so šmėje wěrjazy šchesczjijan, hdyž njewěrjazy wo šlowach a štukach Bóžich rěcža a dzedža jeho se šwojim rošomom mišchtrowac. A runje czi, kiž najmjenje wo tym rošmja, mudruja jara wo tej wězy, a wołaja i zylej šchiju, so je šchesczjianska wěra pšchecziwo rošomej. Našch luby Knjes pak je wěseje jara rošomny byl, a wón je tajku wěru wuczil. Šemweczi japoštoljo su jara rošomni ludžo byli, a woni su tajku wěru napišali. Wili-jony šchesczjijanow, kiž bėchu hewal tež jara rošomni ludžo, su tajku wěru i wjebelofezju pšchijeli a w nej šwoju jejmiečku šbóžnošez mēli. Je jenož šla wola, kotraž pšches tajke šamolwjenje, so wěra niczo ša rošom njeje, ludži wot wěry a teho dla wot šbóžnošez wotdzerjuje.

Židzi su kamjenje šbėhnyli, so bchju na Jezusa cziškali. Ale kamjenje jeho njetrjacha. Wón wuandže s tem-pla a pušcezi so šrjedža pšches nich prjecz. Šladaječe

na to, wy njeprščezeljso a pscheczivnizy teho Knjeja! Wy njebudžecze jemu a jeho kraleštvu nihdy a na nihdy schodžicz móż. Wón dže měrnje vot jeneho lěstotka t druhemu sřjedza psches waš. Wón sřewi swoju móż a krašnosć, wón dobywa a pschewinje a nihtó jemu sadžewacz njemóže. Bóh luby Knjes njebudže prjedy wotpoczowacz, doniž wón njeje položil wschitkich swojich njeprščezelow sa podnožk swojeju nohow. Zudila, to reka „budž“, je mjeno dženšniščeje njeđzele. Ssudžil je tón Knjes w swjatym seženju swojich pscheczivnikow, ale wotšudžil jich hiščeje njeje. Tola wón pschindža jašo se swojej bóšskej krašnosćju. Potom njebudže nihtó wjazy dwelowacz móż, so wón je ta prawda, so wón je prjedy byl dyžli Abraham. Naštroženi a sahašbjeni budža to potom drje pschepošđe jeho njeprščezeljso pošnacž dyrbjecž, hdyž jich wotšudži a šapreje, kaž šu jeho tu šaprewali. O, dajecze nam i čžakom jeho swjate šłowo dđerzecž, so njebychmy tu a tam šmjercž wobladač dyrbjeli, ale jow hižo w nim wěczne žiwjenje dostali a na dnju šudženja i jeho erta huadne šłowo šlyšcheli: „Bójecze šem, wy požohnowani mojeho Wótza, herbunjeze kralešтво, kotrež je wam pschihotowane wot špoczatka šwěta.“

Šamješ.

Puczowanje po Božim pišnje

abo

tajše myšle nadendžech, Bože šłowo čitajo.

Podawa šwěrnj čitaj „Pomhaj Wóh-a“.

1. kniži Róšjašowe, 19. staw.

(Potračowanje.)

„Šwět šaidže se šwojimi žadosćemi“, tole šłowo kličiči nam psches wutrobu piči brjošy morweho morja. „Bóh šo njeda ša šmėch mēč. Šchtož čšlowjel šnje, to budže wón tež žnjecž, šchtož na šwoje čžeto šnje, tón budže wot čžeta štaženje žnjecž“, tole předowanje je nam morwe morjo wot džčžatšwa šem do wutroby šapšalo.

Wy šo prašchamy, hđže stej něhduščej mēšče Sodom a Gomorra? Wonej stej šo čžiče wot šemje šhubikej. Ani rošpadantki nješku wostale. Pschi brjošy morja namakašch hiščeje wulke kručki šchwabla, kotrež naš dopominaju na šamčžazy wohėš Božeho šudženja. Pschi brjošy něčžičehjo morweho morja šu wutupjene mēša wēšče ležale. Beduinojo wšchaf, šofšž maja w bliškosći šwoje šašyđenja, wjedža nam druhu bašku powjedacz. Woni pytaja něhdušche mēša wohřjedž morweho morja. Woni powjedaja, šo šu woni wot hórki Uadi ed Torabi, kotraž na wječžornym brjošy morja leži, hušto do morja podnurjene mēšto w čžičwe šhubinje wubladałi. Hdyž šylny wiohor psches morjo šaduwa a žolmy t poldnju čžeri, tehdom wuhladašch nadobo krašne šhēze a hrody w morju šo šybolicz, tak bēle a rjane w bliščežu, kaž njeby nihđže na šemi tajše krašne mēšto namakač bylo.

Pschi polodnišchim brjošy morja stej wulka šłona hova i mjenom Djebel Ušdom, kotraž žyly šlubjeny kraj se želu šastara. Zeje šo ludžo t dopomnjecžu na Sodom dđerža. Na rańšchim boku hory stej kulojty šłony štolp, něhdže 13 metrow wyškoti. Špišaczeljso šareho čžaja wuložichu tónle štolp na šotowu žonu.

Morwe morjo leži jako hrožaze napominanje psched Jerusalemom, i kotrehož mōžesch na njo dele pohladač, šo by pošnal šhutnošč Božeje prawdoščeje. Kał dyrbjeshche wobydlerjow mēšta Jerusalema naštrožicz, hdyž wulki profeta w šnješwornym duchu šo na krala a lud mēšta Božeho wobroczi se šłowom: „Pohlušchajecze na šnješowe šłowo, wy Sodomšy šeršchtojo; šrošym našchego šoha šakoi, ty Gomorški lud.“ (Žef. 1, 10.) Šdyž šo tež morwe morjo w nowym testamencže njemjenuje a šo wjele bóle pschi druhim morju šordana najwjetšicha lubošč šoža w jeho ššynu šhřyštufu ššewi, tola šnješ šeluf šam šwojemu mēštu, šotrenuž bēšche wšchu lubošč wopolasał, pschi ššorje šenezareth pschivola: „Šdy bychu šo w Sodomje te šlukti štale, šiz šo pola tebe šu štale; wone hiščeje by štalo do dženšnišchego dnja. Na to praju

ja wam, šo šodomškej šemi lōžo budže na šudnym dnju, dyžli lebi.“

„Ššmjercž je šhřchow mšda“, to předuje nam morwe morjo, hđžez je wschitko žiwjenje wotemčelo. Našcha wutroba stej šrudna piči mēštaje tajšeho widomneho předowanja Božeho. Druhe pał nam prašchjenje pschindže: Wychu puczowarjo šōžde lēto w tajkich hromadach wou čžahnyli, jenož šo bychu šebi wobladałi tole mēštino šuda a šmjercže, hdy njeby jim štworba wokoło morweho morja tež wohšchewjenje a rošwječelenje poščičila? Wobraš štworby, kotryž nad morju leži, wutrobu pošbēhuje. Daloka šwodowa rušina w krašnej šhubikej mđdrinje šo našchimaj woczomaj ššewi, hdyž šo morju bližimy. Morjo šo šwēczi a bliščezi, kaž by i tyšaz diamantami pschene bylo. Wokoło njeho lēhaja šo horiny, w rōžoitej barbinje šo šybolaze, a wyšche nich wjelbuje šo jašne nješjo. Š prawom praži puczowac, kotryž je tam huščičcho pobyl: „Šdyž je Bóh w šwojim hñewje ležejaze doliny, psches kotrež něhdy šordan wohřjedž palnowych lēšow bēžeshche, šahubił, bu tola jeho pošlece i došom štworčelšše i tym, šo je na jich mēštino jene najdžiwnišchich wobrašow šemje šajil. Šalohne šłone morjo šybolí šo w barbach tučžalki.“ To je wopravdže džitny bliščež, kotryž wutrobu tał šapšchimnje, šo šo čžuje wyšche tuteho šwěta pošbēhnjena. Tónle bliščež, šiz leži w powēšje nad morwornym morjom, čže nam powjedacz wo krašnosći, kotraž je wyšche tuteho šwěta, wyšche mēština šmjercže, w šotrymž šhubžimy. Profeta ščeziel wo wodže wēšchči, kotraž pošbēhnje wot šerušalema t morwemu morju: „Ta woda bēži t ranju, a potom bēži wona po rynnym polu a pschindže do morja (morweho); a hdyž do morja padnje, čžini wodu štrawu. A pschi rēzy na brjošy po wobemaj štronomaj budža wšchelake plōdne šchtomy ročž, a jich ličže njebudže špadnyč.“ (ščez. 47, 8, 12.) Profeta šacharja pał wēšchči wo tym čžaju tuteho žiwjenja: „A šnješ budže kral na wichej šemi.“ (šach. 14, 9.) Dyrbjeli šo šnano nadžecž, šo wopravdže jašo tajše nowe žiwjenje piči morworny morju wotuczi? Nē, profecžički duch je šhladowal na tamny džen, hđžez šbōžnil jašo pschindže a jeho šłōž budže kličecž wyšche rowow, a wón šwojich do noweho šerušalema powjedže t wēcznemu žiwjenju. Tehdom, kaž šan w šwojim ššewjenju widži, čžičta reka žiwjeje wody jako krašny škřstal wuđže se štola Božeho a jehnjecža, a na wobemaj štronomaj rēki budže stejecž drjewe žiwjenja, šiz pschijnješe dwanačžore plody. (šew. šan. 22, 1, 2.) Tehdom budže wšcha šmjercž pschewinjena a šbōžni budža woptowacz plody wēczneho žiwjenja. Tam tež my šhladujemy do wschitkich wobčeznoščow našchego šemšchego žiwjenja. Wy widžimy, kał reka šordan šwoje šchunjaze wody nječe do „morweho morja“. Wone šo šhubja psched našchimaj woczomaj; pschetož hačž rynnje bjes pschestacza šordan šwoje wody pschijnješe, widžecž njeje, hđže wody wostawu, dokelž morjo wody dale njenješe. Tola wone šo nješhubja. Do powētra šo rošpuchčžiwšchi šo t njebjesham pošbēhuja a jako mřočžalki wyšche šemje čžahnu. Tak njech tež njemērna reka našchego žiwjenja šo žolmi psches šožu huadu psches dol tuteje šemje do čžičehjo wotpoczinka morweho morja, ale wot tam šo i nješšestimi šchidłami pošbēhnje t wēcznej domišnje w šwětle!

Šódž po morju jēže našcha,
Wótžny kraj šo pschibliži,
Wētry naš a žolmy trašcha,
š mēru pał šmy wješeni;
Daloku my režžu mamy
š wobyđenjam domjajym,
ššchni šebi požadamy
š brjošam wēcznje šelemym.

Tam we šwětle šatečžewaju
šōže Božich šahřodow,
Tam šo potom derje maju
šči, šiz wēru dđerža jow.
š dha, krajo našchoh šboža,
šitany nam i dala budž,
šuj, o wēšje, mōž ty šoža,
ššchicžer t brjošej našchu šódž.

(Potračowanje.)

Šwjatny poštny čžak huadni čžak!

Do šwjateho poštnego čžaja šmy šastupili. Witaj šon wutrobu. To je krašny, šbōžny čžak. Nēhđže teho dla, dokelž

ima pomatku w Boženje praji a ho k nam naléče pschibližuje? Drje je krasna wěz, hdyž miliony a jažo miliony kopjechtow a kćenjow na shtomach a feskach ho wofajusa a shtowonczt ho k njebjekam posbėhujo spėwa: „Snježe, ka! su twoje stutki ta! wulke a ka! je sych ta! wjele? Ty by je wschitte mudrze wustajil a semja je polna twojeho bohatswa.“ — Tola swjaty póstny czaš wo druhej, wjele wjetškej krasnosći wě. Měz jenož w raju Božeje stworbny, ně, tež w raju Božeje huady dze naléče byč. Wodnych swjateho Duchy, kotryž zyrkej Skhrystušomu nohy, a bjes kotrehož by dawno hižo wotemrjeła a jahnyła, i zyle wošebitej czerkwosću a žiwjenjom w tutym czašu duje. W žanym czašu zyrkwineho lėta ho Bože słužby ta! bohacze nje-wopytaju a ho dary Božeje swjateje wječerje ta! njepožadaju a njeodstawaju, taž w swjaty póstny czašu; w žanym czašu ho ta! wjele dušew i cženosće k swětu, je smjereče k žiwjenju njeodwjeđe, taž w swjaty póstny czašu. Swjaty póstny czaš je teho dla huady czaš. Džatij ho Bohu, so by jón doczakał, a starej ho tež wo to, so ty Božu huadu w nim podarmo nje-dostawasch, ale se swojim žiwjenjom psches wschitte dny teho kameho wopofajusesh, so by Božeje huady sžělomny sžinjenu. Duž swjaty póstny czaš njech tež je twój huady, sbóžny czaš.

M. H.

Nusa wulka — pomoz blista!

Por jedanczko.

(Potraczowanie.)

Handrijej bė, so njewjedžeje ani ka! Bė to tašama wobuša, kotraž bėše jcho předy ta! rošhorika, kotryž bėše ta! swjerd-njenje wutroby, ta! bjes wschu měru burowy a hrošny był? a kotryž jcho nětko wobjimowasche a fochesche, jako był Handrij jcho byn? Handrijej bė, jako by ho jemu něšto wudžalo. Wón njewjedžeje ani, sčto ho jemu stawa a sblėdny smutka wschón jimany, so wotnajet natróžiwšči ho jcho na stol hdyu.

„Sa dwaj mi tola!“ nawoła, „hóleče, nješto mi tola! Wo-czaš mi jenož, dam czi něšto, so ho jažo pohylniš!“

Wotnajet bėžeje po wino a po wodu, so by Handrija wofschewit. Kaž nan starasche ho wo njecho a bė halle spokojom, hdyž bėchu Handrijowe liza saše czerwjene taž wchėdnie. Handrij dnrhjesche jėšč a pič, so by jažo mozy nabył.

Handrij pa! ho tu njechasche dale wjazy koubžic, ale měnje-sche: „Snježe, hdyž mi chječe prawu lubosć wopofasac, dha dowolče, so bych k swojej maczeri dóschoł, so bych mohł jej wupowjedac, ka! seže ho wy nad nami smilili, ka! chječe naju wėrny pscheczel byč. Wona doma sėdži a pašy ityšnosć a starosće. Njecham ho tu wujėdowac a sbožowny byč, hdyž wona doma sėdži a ho hšesče njesbožowna cziuje. Dajče mi k njej hieč.“

„Dži, hóleče, dži, měnješche wotnajet; cziń, sčtož wutroba tebi kasa. Pschipočnu pschindu žam pohladac, sčto ta! pėneho šynowa macz cziń. Praj jej jenož, stary wotnajet ho sa nju postara, so njetrebała na stare dny tradac. Zeli njeby mohł došč jašlušic, potom stary wotnajet něšto pschitoži. Sa dwaj mi tola! Nětko pa! bėž, sčtož jenož móžesh!“

Wšawšči czapku do ruki a podawšči staremu wotnajerjej ruku, bėžesche domoj, so jemu nohy jenož ta! lėtaschje. Wjes dycha dobėža domoj.

„Maczi!“ nawoła Handrij, „budž wješela a spokojeno, wšcha nusa je ho namaj minyła; Wóh je nam wupomchal. Wchł wschón juskac i wješelosću a sbožownosću, so mohla ho mi wutroba pufnyc.“

Ta! rėčesche Handrij wschón wobšboženy, a došho trajesche, doniž bė macz wscho šhonika, sčtož bėše jej trjeba šhonieč. Macz pa! posbėhuwšči ruzy k njeju ho poklatny, so by džafne paczerje wuspėwala: „Božo snježe! mly Wótze na njeju! Džaf budž tebi sa wschu huadu a milosć, kotryž by mi a mojemu bynej i nowa wopofajal. Wuthowaj naju wutrobu, so bychmoj stajuje a wchėdnie ho přəzowaloj, so bychmoj hódnaž bytoj twojeho wšchomóžneho saštaranja. Szwjeczene a šlawjane budž twoje swjate mjeno do wšchew wėcznosćow! Šamjeh!“

Ta! wuspėwa pobožna Handrijowa macz. Wona cziujesche, so šlušcha Bohu přeni džaf, kotryž bė pomoz pšłal, hdyž bė nusa najwjetšcha.

(Potraczowanie.)

Powołanje, prawyščinjenje a šwjećenje.

(Potraczowanie.)

Nowy narod ho w swjaty pšnje se wšchelatimi wurasami wosnamjenja: „i noweho ho narodžic“ (Jan. 3, 3.); „i ducha ho narodžic“ (Jan. 3, 8.); „wot Bohy ho narodžic“ (Jan. 1, 13.); „i nowa porodženy byč“ (1. Pėtr. 1, 3.); tež „Skhrystušom živy sežinjeny byč“ (Ešej. 2, 5.) ničo druhe njeje, šhiba wuras sa nowy narod; pschetož taž cželne žiwjenje ho i narodom šapocžina, ta! žiwjenje w Skhrytušu a i Skhrytušom ho i nowym narodom šapocžina. Nowy narod mjenujzy w tym wobšteji, so swjaty Duch psches šłowo ewangelija (Zak. 1, 18.) nowe žiwjenje do cžłowjeka šachčėpja, a to do sriedžiny jeho wošoby, do wutroby. Tuto šahadženje noweho, hšisheho, njejesheho žiwjenja je i dobom narod noweho cžłowjeka, nastacze noweje, i Bohy wuthadžaje wošoby. Nješbu wjazy jenož jenotliwe hšishe hibanja, kotrež ho psches Duchy Božeho w dušchi šbudžnja, ale to je w šebi došonjane, šamostatne žiwjenje, sčtož je w nowym narodže pldžens, runje taž w cželnyh narodže šamostatne, w šebi došonjane žiwjenje i wošebitej dželawosću do šwěta šastupuje. Powšchitownje swjate pšmo tutón narod noweho cžłowjeka je šakramentom swjateje šcheczenizy hromadže šujasa, kotraž runjež teho dla tež „kupel noweho naroda“ rėka. Šdžėž je šcheczeniza hižo w džėczazych lėtach došala, tam w posdžisich lėtach žiwjenja drje njeje wjazy rėče wo nowym narodže w tym šwyšle, jako dnrhjal korjeń nowoje wošoby ho halle do wutroby klacž — to je ho w šcheczenizy štało; tola pa! w tym šwyšle, so došal brėmazny korjeń noweho žiwjenja w tym wofomiku k žiwjenju wotacžna, hđžėž wėdomna, šwobodna wola ho i nim šjednocza a jón ta! do role pschiješe, w kotrež móže a budže šhadžecž a ho dale rošwicž. Wo tutej nowej wošobje, kotraž je w nim šhadžala, njeje i nowa narodženy wjazy jenož sa praweho wušubženy, ale šawėrnje prawy sežinjeny, pschetož nowy cžłowjek w nim je woprawdže niz cželo i cžela narodženy, ale duch i ducha narodženy, je woprawdže niz hrėšny a škáženy, ale „po Bohy štworzemy we wėrnej prawdosći a šwjatosći“ (Eš. 4, 24.) a šteji po swojim byču niz pod Božim hnewom, ale pod Božim špodobanjom, došelž i Božeho Duchy a byča wuthadža. Wo tutej nowej wošobje je i nowa narodženy tež Bože džėčo niz wjazy jenož móž Božeho wušubžanja, ale po swojim byču, došelž ma w šebi žiwjenje i Božeho žiwjenja, a nowy cžłowjek, kotryž je w nim wufonjany, Božu podobnosć na šebi wohy.

Ta! matej wušprawjenje a nowy narod ho taž jene wot druheho rošdželic, ta! w swojim šmstowom šwišku mjes šobu špšnacž. Měžno njeje, so by Wóh w nowym narodže něšto nowe w naš šworik, naš po najchim byču šwoje džėči sežinič, njeje-li přjódzy naš we wušprawjenju wot hrėšneje winy wot-wjajal a naš na štejšesčo pschėbadžil, so šněmy jcho džėči byč. Tėhodla: přjódzy wušprawjenje, w nim ho šwėdomnje špokoj, w nim hrėšnik k pokojej dšndže. Ale na druhej štronje tež nje-móže hinal byč, hacž so Boži duch, kotryž je hrėšnika hacž k wušprawjenju dowjedł, nětko by w nim wostanje a něšto nowe w nim šwori, so tón Skhrytuš, kotryž hrėšnika i draštu šwojeje prawdosće pschitewya, jemu tutu prawdosć tež do wutroby dawa jako móž, psches kotryž ho jcho žyla wošoba wobnowja a wušwjećuje, jcho žyle žiwjenje ho pscheworja. Tėho dla: po wušprawjenju nowy narod; psches njón ho wola wušwjećuje, w nim hrėšnik k nowemu žiwjenju dšndže.

Na praščenje, hacž je wušprawjenje a nowy narod podawšna, kotrež je cžłowjek šebi hnydom wėdomny, so móže wo tym jako wo wštyh podawšku rėčecž, tež džėń a hšidžinu, hdy je ho štal, mjenowac, methodišm a jcho pschewšowarjo rajnje: haj! wotmoltwa. Wėšley šam, šakožet methodišm, 24. džėń meje 1738 wječor 3/4 9 jako wofomik šwojeho woprawdžiteho wobrocžanja wudawa a powjeda, ka! jemu, hdyž Lutherowe wufadowanje šlita na Romšich cžitacž šššesche, njejabzy wutroba špodžimnje ho ščopli; ka! šacž, so swoju nadžiju jejnicyž na Skhrytuša štaji, a ka! wėštoč došta, „so je moje, haj, moje hrėchi přecž wšal a nje wot šalonja hrėcha a šmjercze wušwobdžil“. Šdyž Wėšley wot tuteho šhonjenja šem narod noweho žiwjenja w šebi ščesche, tu dwė wėzy smėšcha a pschemeni, kotrež matej ho derje rošdželic; šakup do huady abo narod noweho žiwjenja a šacžucze wo tym. Bėda nam, by-li woprawdžitosć a wėštosć, hacž w huadže štejmy, wot teho wotwšowala, sčtož wo tym cziujemy!

Wėšče pola wušprawjeného swjaty Duch tón šant na ho

wosnje, jemu wobšwědźeć, so je Bože džěčo (Rom. 8, 16.) a móže so stać a je so hižo stało, so bje i wusprawnjenjom a nowym narodom hnydom tež šwědčenje Duchu jednoczene. Tak bješe bjes dwěla pola Pawola (Zap. sk. 9, 18, 19.), pola jastrnika w Filippi (Zap. sk. 16, 34.) a drugih. Ale žyle wopaf je, dzemy-li i teho prawidlo a jakožt ja wschitkich sežniw. Wusprawnjenje dže njeje podawisna w cšlowjeju, ale podawisna w njebješach, wobšamfjenje, kotrež so w klinje hujateje Trojizny nad potutnym a wěrjazym hrěšnikom stawa, so by pak tuto wobšamfjenje wobšamfjenje wobnadenemu cšlowjeju psches hujateho Duchu so hnydom dyrbało wosjenić, a to psches wěte sačuwanja miera a radošće w duchu, to i teho nihdy nješčěhuje. Wěstwič našeho sboža w našich šonjenjach a sačuwanjach njeleži, ale w Božej šwěrnosći, w dowěrnej wěstošći jeho šlubjenja. Šchěščiznu móže lěta dołho, haj, hwoje žyle žiwjenje na to potasany byč, jejničy we wěre, mjes tamneho pschemožazeho sačuća miera a radošće, wjele bóle w stajnje nowym bježanju i dwětom a se struchlošću (1. Jana 3, 20.), Božeho hnadneho šlubjenja w hlowje a šakramentomaj jemu dateho so džeržec, a tola je wusprawnjenje. Pschetož tež šwědčenje hujateho Duchu we wutrobje a šwědomnju njeje nješchetorhjenje; wone móže so šlyšec, daz, a potom sašo mjelećec, a hdyž rěči, móže jeho hłós pak hylmiski pak šlabšči byč. A kaž wusprawnjenje, tak móže tež nowy narod, wozucenje njebješeho duchowneho žiwjenja w cšlowjeju ho stać. Bjes teho, so by tón wěte sačući mje: nětko je ho itako, nětko je nowy cšlowjel ho narodžit. Wón drje po něčim pytnje, so je ho něšto nowe w nim italo, šchož přjedy tu njebe, a cšim šwěrnjšcho wón tute kubka naložuje, cšim wěščišče a jašnjšče je tute wjedjenje; ale so dyrbało hnydom w pschěšwědžazej mozy a hylwoleži tu byč, to ani hujate pschmo njeuwěči, ani we wopšhijecju a byču tajšich podawisnow njeleži.

(Potracžowanje.)

Wšhelate i bliska a i dalota.

§ **Dražďan, 17. mēza.** Hač runje hylne Bože njewjedro hobotu wjezor tež psches Dražďany a wokolnošć czechnjese, a hač runje ho nježelu rano hač do 9 hodžin w Dražďanach deščezit džěše, njebeču so tola Šserbjo wot wopyta herbšich kemšow wottraschic dali. Woni beču so nježelu Łatara dopoldnja 12 hodžin i tak bohatej ličbu w rjanej kšhiznej žyrtwi jeshli, so cšichčane duchowne šberušche so do žyla mjes nich rosdželiču. Spowjednych bje 189, mjenujzj 81 mužow a 108 žonow. Jara šwošelaze bje, jašo nětotrych wofakow wofladac, kotriž tež hobotu i Božemu šlidu džěchu. Spowjednu wučbu mjeješe knjes šarat Šakub i Nješwacžidla; předwanje džeržesche knjes šarat Šarbat i Kotez. Wóh žohnuj naše herbšte kemšche w Dražďanach!

— Hač runje bližšče a wěteje powjeseje wo pschijimansim pruhowanju na Budyšči krajnostawski seminar dostac njemóžachmy, je tola wěte, so je ho pschi lětušim pruhowanju jeničti Šserb pschijwal. Powjeseč, kotruž Šerbsko Nowiny w pošlednim cšihle podachu, po našim nashonjenju cšiče prawa njeje. Wjele bóle je ho nam wustoržilo, so je tež lěta jedyn Šserb drje pruhowanje wobštal, ale ho pschijal njeje, dolež ho do teje ličby njewubra, kotrež móža ho lěta pschijac. To pak mělo ho jara wobžarowac, hdyž so w tajšim padže na naše herbšte wobštejnoseje nježywa, hdyž lěto a bóle na herbšich wučerjach pobrachuje. Hdyž Šserb pruhowanje njewobšteji, ho wě, ho pschijec njemóže, hdyž pak je ho wobštal, potom ma ho tež možnosć pošćic, so do seminaru šastupi. Budyšči seminar je ho w hwojim cšahu wobšče i džiwanjom na naše herbšte wobštejnoseje šaložil, duž je tež žadac, so ho tale myšl wobščubuje. Wobžarujemy, so wěščišču powjeseč dostac njemóžachmy. To pak i teho pschidže, so na seminaru wjazj herbšeho wučerja njeje, kiž nam přjedy stajnje rošpratu podawasche.

— Hdyž je w pošlednim cšahu wučerška nusa w šakšej herbšej Łužizny pschego rošla, šlyšimy wschal i radošću, so ho nělotre měšna je herbšimi wučerjami wobšadza, kotrež hu i džěla hač dotal i němšimi wučerjami wobšadzene byle. Do Kates je ho herbški wučer i Pruskeje šamolwiti a w bližšim cšahu hwoje měštno šastupi. Tež na druhe Minakalske wučerške měštno šaj ho dwaj herbšlaj wučerzej i Pruskeje šamolwiti a ho wěšče jedyn i njeju w bližšim cšahu wušwoli. Š wulkej radošću budza jich wěšče te wofady i nam witac, kotrež nješhu dotal herbšeho

wučerja měli, a my ho tež wješelimy, so šašo herbšizny wučerjo i nam pschidnu. My pak mamy tola póbla tež to wobmyšlenie, so te herbšte škulke wofady, hdyž hu woni hač dotal šaklowali, hwojeho herbšeho wučerja šhubja, a duž je wulke prašenje, hač tež wone šašo herbšeho wučerja doštanu. W tym padže to wulki wužitk ja naše herbšte wobštejnoseje byt njeby.

— Na gymnaziju w Budyščinje je 13 gymnastow maturitane pruhowanje wobštal. Mjes nimi je jeničti Šserb, hyn knjeja šantora pschi Michalskej žyrtwi w Budyščinje, Šan Šapleč. Wón čže theologiju študowac.

— Evangelško-lutherška krajna šynoda je ho wot žyrtwinškeje wyschnoseje na 24. hapyra do Dražďan powořala. Wo wuradžomnych šakonjach podamy pošdžišcho rošpratu, hdyž hu ho wot žyrtwinškeje wyschnoseje na šwane dake. Š dobom pak na to šedžblime cšiminy, so je nětko cšab prošty a žadania, kotrež mamy w žyrtwinšich naležnosćach, pschihotowac a je do Dražďan pošćac, so byču tež na lětuškej šynodze i wuradžowanju pschihšle. Dobre tež je, hdyž ho tón, kotruž čže i tajkej prošty wustupic, tež do hwižowanja i wotpošćanzom hwojeho wofrejša šupil, so by tón roššahnjem byt wo pschěščach, kotrež maja jeho wušwolerjo, a so by ja tajke žadania, hdyž hu wobšedžowanja hódne, šastupic móhl.

— W Budyškej mješčanškej radže bješe ho loni namjet štajil, so by ho hermant, hobotu do Šalmarum ho šapocžazy, tyženi přjedy pošćil, dolež ho hermantowa hara i cšichoseji konfirmazškeje nježele njechodži a so je psches hermant sa mlodych konfirmowaných štrach, ho do hermantoweho šawješelenja hobotu šawješč daz. Dopokasane je, so hu mlodži na dompuču wot hujateje konfirmazške hermantowe wješele wužili. Šacž runje ho i došrym prawom a i wulkej rajnosću na tónle štrach potasowasche i wužonjom, so tola wumofsch hermant psches tajke pschepoženje šchodowal njeby, je tola namjet bjes wušpěcha wofat. Hermant wofštanje techdom, hdyž je byt. Wón šapocžuje ho hobotu do Šalmarum a traje nuts do hujateho cšicheho tyžjenja. Šcho je pschicžina? Hermant njemóhl došć pjenješ pschijeseč. Šrudna wěz je, so šwětny wužitk wysche duchowneho sboža šteji.

Něšto i rošpominanju.

Trzebamy šbóžnula?

Njewěrjazj lěkar ho dyš a dyš i pobožnej šhorej žonu roščowasche, kotruž šekowasche, wo pobožnych wěžach a pytasche jej roššahnič, so wumožnik. Wóži hyn, kotruž ho ja naš cšlowjel ščini a i šaplacžanju našich winow cšerpsesche a wumje, wujne njeje, so wšchitko, šchož móhl hebi Wóh wot naš žadac, je i přenja rošćake našich pschěstujpenjom dla a i drucha pschichodne poššepšenje; wo došččžimjenju ja našču winu rěčec, je pschěčšiwu wšchemu rošomej. Šako bješe žona wofhorika a lěkar mjeješe hwoje šaplacženje dostac, praji wona: „Ša hyn Šam wjele přožj nacžimla, moje šlicžbowanje budže šhetro wulke.“ Šekar ngyasche, so by jej pschihlošowal. „Derje,“ wona dale powjedasche, „duž wam nětko praji, i přenja, so je mi žel, so hyn waf tak jara wobčežowala a i drucha, so waf pschichodnje wjazj prošowac njebudu. Ša hebi myšlu wo šaplacžanju winy, potom dale wjazj rěč byč njemóže.“ „Šak wy to mēiče?“ ho lěkar se špobžiwanjom prašesche. „Wš hebi tola wjazj nješadacze, hač hebi wo našim wuprajenu Wóh wot naš žada?“ „Šaj, tak ja to mēil nješhym“, rjetny lěkar pomalku.

Dalšče dobrowólne darj sa wbohe armeniške šyrotj:

Dr. M.

10 hr.

W mjenje wofahich šyrotow praji wutrobny džak

Šolc, redaktor.

„Pomhaj Wóh“ njeje jenož pola knjesow duchowných, ale tež we wšchěch pschědawarňach „Šserb. Nowin“ na wšach a w Budyščinje dostac. Na šchtwórcž lěta šlacž wón 40 np., jenotliwe cšišla ho sa 4 np. pschedawaju.